

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobce: **R. Z.**, zast. JUDr. Pavlem Hálou, advokátem, se sídlem v Brně, Příkop 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem v Brně, Žerotínovo nám. 3/5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 8. 2005, č. j. 57 Ca 23/2004 - 45,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 24. 8. 2005, č. j. 57 Ca 23/2004 – 45, **se zrušuje** a věc **se mu vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 01. 2004, č. j. JMK/34365/2003 OD Ko, jímž bylo změněno rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravy (dále jen správní orgán I. stupně) ze dne 20. 10. 2003, č. j. OD-41266-PŘ/MI-02, ve věci přestupku žalovaného proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu tak, že se vypouštějí slova „1. podrobit dechové zkoušce, 2.“ (8. řádek na druhé straně rozhodnutí) a za slova „30 odst. 1 písm. i)“ vkládají slova „bod 2“ (13. řádek na druhé straně rozhodnutí); v ostatním zůstalo rozhodnutí nezměněno.

V žalobě stěžovatel zejména namítal porušení § 3, § 32, § 34 a § 46 správního řádu, Ústavy České republiky a Listiny základních práv a svobod. Dále namítal věcnou nepříslušnost správního orgánu, jakož i následnou nicotnost správního rozhodnutí. Brojil i proti skutkovému posouzení věci a nedostatečnému dokazování. Konkrétně uvedl, že vozidlo neřídil, řídila je osoba jemu blízká a jel v něm pouze jako spolujezdec. Dále uvedl, že po nehodě byl ve stavu vylučujícím způsobilost (byl pod vlivem alkoholu) a nelze tak vycházet z výstupů, které s ním byly v tomto stavu policisty učiněny. Brojil i proti nedostačujícímu předvolání k jednání o přestupku a dovozoval porušení § 74 zákona

o přestupcích. Namítal věcnou nepříslušnost a nicotnost správních aktů. Na základě výše uvedeného požadoval zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení v souladu s ustanovením § 78 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s“).

V odůvodnění napadeného rozsudku krajský soud uvádí, že se ztotožnil se závěry obou správních orgánů vyjádřených v jejich rozhodnutích. Tvrzení stěžovatele o tom, že vozidlo neřídil, označil za účelové, naopak za věrohodné pokládá tvrzení stěžovatele uvedené v protokolu o podání vysvětlení, které stěžovatel podal bezprostředně po spáchání dopravní nehody, a ve kterém stěžovatel sám uvedl, že jel rychlostí asi 60 km/hod., po ulici M. směrem od K. h. k ulici M., ladil rádio a nevěnoval pozornost řízení vozidla. Totéž pak vyplývá i ze svědeckých výpovědí zasahujících policistů Ch. a A. Přitom ani jeden z policistů neuvádí, že by jako spolujezdec ve vozidle nebo u vozidla byla se žalobcem nějaká jiná osoba; shodně hovoří o tom, že dodatečně se nějaký známý žalobce dostavil, zřejmě za účelem odtahu vozidla. Soud proto dovodil, že má za prokázané, že nehodový děj způsobil stěžovatel. K námitce týkající se „stavu vylučující způsobilost“ odkázal soud na text úředního záznamu Pohotovostního pořádkového odboru, i výpověď zasahujících policistů Ch. a A., z nichž nevyplývá, že by stěžovatel nebyl schopen s policisty komunikovat, nevěděl, kde se nachází, apod., jak stěžovatel tvrdil v žalobě, přičemž obě hlídky policie zcela jednoznačně uvádí, že chování a jednání stěžovatele a navíc pak dechová zkouška, nedávala nejmenší pochybnosti o tom, že se jedná o podnapilého řidiče.

K věcné nepříslušnosti a nicotnosti správních aktů krajský soud zejména uvedl, že ztotožňuje se stanoviskem žalovaného, který se s touto námitkou stěžovatele vypořádal na str. 5 a 6 svého rozhodnutí, resp. ve svém písemném vyjádření ze dne 29. 6. 2004, a má tedy za to, že rozhodovaly věcně příslušné orgány, a to v souladu s platnou právní úpravou. K funkční příslušnosti soud uvedl, že se rovněž ztotožňuje se stanoviskem žalovaného, uvedeným v jeho písemném vyjádření ohledně námitky žalobce, že věc měla na úrovni orgánu I. stupně rozhodovat tříčlenná komise. Shodně se žalovaným s tímto stanoviskem žalobce nesouhlasí. Soud zdůraznil, že nepokládal za potřebné provádět další dokazování, neboť má zato, že všechny potřebné důkazy byly provedeny a skutkový stav byl náležitě zjištěn, přičemž stěžovatel žádné konkrétní důkazy v žalobě neoznačil, ani nenavrhoval jejich provedení.

K námitce týkající se porušení § 74 zákona o přestupcích soud s odkazem na obsah spisového materiálu zejména uvedl, že správní orgán I. stupně nařídil v pořadí již druhé jednání (na první se stěžovatel bez omluvy nedostavil) na den 8. 9. 2003, ze kterého se však stěžovatel omluvil. Označený správní orgán proto nařídil další jednání na den 20. 10. 2003, na které se však stěžovatel rovněž nedostavil. Soud doplnil, že je sice pravdou, že na tomto předvolání je uvedeno vpravo nahoře „Titl.“ O. S., nar. X a jiná spisová značka než v předchozích předvoláních, nicméně předvolání bylo stěžovateli osobně doručeno, a to na správné jméno, datum narození i bydliště stěžovatele a v předvolance je uvedeno, kam se má stěžovatel dostavit za účelem vyřízení přestupku dle § 22 odst. 1 písm. c), § 30 odst. 1 písm. i) zákona o přestupcích ze dne 4. 6. 2003. Soud dovodil, že i když není v tomto předvolání uvedena správná spisová značka, jméno či datum narození stěžovatele, musel si být stěžovatel vědom, že se jedná pouze o překlep, resp. písařskou chybu, a tedy, že se jedná o předvolání týkající se projednání jeho provinění z přestupku, neb přestupek se udál 4. 6. 2003 a souhlasila i ustanovení zákona, která byla uváděna i v předchozích předvoláních. Soud proto uzavřel, že se neztotožňuje s názorem stěžovatele, že byl porušen označený § 74, neboť má jednoznačně zato, že ústní jednání bylo

řádně nařízeno, stěžovatel se jej mohl zúčastnit, avšak této možnosti nevyužil. Soud rovněž neshledal, že by došlo k porušení § 3 odst. 3 a 4, 32 odst. 1 a 46 správního řádu, či Ústava ČR, Listina základních práv a svobod a Mezinárodní dohody o obraně základních lidských práv a svobod. Stejně tak Krajský soud v Brně nepřisvědčil stěžovateli ani v žádné další námitce a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V podané kasační stížnosti namítá stěžovatel důvody vymezené v § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně namítá, že krajský soud nevyslovil dostatečně jasně, komplexně a srozumitelně svůj právní názor stran údajné věcné nepřislušnosti správního orgánu a následné nicotnosti správního aktu, a to z důvodu, že přestupek proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22 zákona o přestupcích byl projednán, namísto Ministerstvem dopravy, věcně nepřislušným orgánem, Krajským úřadem Jihomoravského kraje, jakož i stran funkční nepřislušnosti, kdy neměl rozhodovat jednotlivec, pracovník Magistrátu města Brna, ale tříčlenná komise. Dále namítá i nesprávné skutkové posouzení věci a nedostatečné dokazování, neboť o tom, kdo motorové vozidlo v době nehody řídil, neexistuje žádný důkaz, který by snesl kritéria § 34 správního řádu, vyjma stěžovatelova vyjádření, které však učinil ve stavu vylučujícím způsobnost (ovlivněn alkoholem naprosto nevěděl, co podepisuje, dokonce nevěděl, kde se nachází, zda v autě nebo na služebně). Dále uvedl, že ve stavu, v němž byl (2,5 promile alkoholu), nerozuměl ani poučení dle § 12 zákona č. 283/1991 Sb., o čemž svědčí i to, že poučení odmítl podepsat. Dovozuje, že stav věci nebyl objasněn v souladu s § 3, § 32 a § 46 správního řádu, a namítá, že jeho údajný projev vůle vypovídat a vypovídat skutečně pravdu, který měl projevit do protokolu na policii, nebyl učiněn tak, jak to vyžaduje zákon. Nebyl učiněn vážně, navíc obsah vyjádření neodpovídal realitě, a nebyl učiněn v době, kdy by byl zcela při smyslech. Naopak byl učiněn proti jeho svobodné vůli a v tísní, kterou policisté vyvolali tím, že trvali na tom, aby se k věci vyjádřil, ačkoliv toho z objektivních důvodů nebyl schopen. Stejně tak kasační stížností brojí proti postupu správních orgánů, které rozhodnutí vydaly bez jeho přítomnosti a náležitě nezohlednily jeho omluvu z jednání. Správní orgán, jemuž se z jednání omlouval, jeho omluvu akceptoval, ale poté, aniž by stěžovatele opětovně předvolal, nebo se dohodl na novém termínu jednání, rozhodoval v rozporu se zákonem bez jeho přítomnosti, a tak postupoval v rozporu s § 74 zákona o přestupcích. Dále uvádí, že pokud správní orgány tvrdí, že byl předvolán písemností přijatou dne 6. 10. 2003, z předmětné písemnosti vyplývá, že se jednalo o předvolání jiné osoby (O. Š., nar. X) a v jiné věci (č. j. OD-41296-Př/MI-03). Na toto předvolání, jako jej se netýkajícího, nijak nereagoval.

Vzhledem k tomu, že Krajský soud v Brně neprojednal věc v plné jurisdikci, nezjistil skutečný stav věci, nezkoumal a neodůvodnil namítanou nicotnost napadeného správního rozhodnutí tak, aby z rozsudku byl poznatelný jeho právní názor na věc, a ani nezohlednil, že k jednání správního orgánu I. stupně nebyl stěžovatel řádně předvolán, což znamenalo zkrácení jeho práva na obhajobu a osobní účasti u jednání, stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí, jakož i na své vyjádření k žalobě. Konkrétně k námitce týkající se příslušnosti správního orgánu doplnil, že věcná příslušnost vyplývá z ustanovení § 67 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů. Stran funkční příslušnosti uvedl, že tato je věcí správního orgánu a zřizování komisí je jeho možností, nikoliv povinností. K námitce týkající se skutkových zjištění žalovaný uvedl, že odmítá, že by nebyly provedeny vedle stěžovatelovy výpovědi další důkazy, neboť byli vyslechnuti

zasahující policisté. Stejně tak doplnil, že stěžovatel nemohl být v inkriminovanou dobu ve stavu vylučujícím způsobilost, jak tvrdí v kasační stížnosti, neboť v odvolání podrobně popsal průběh šetření dopravní nehody a jednání s policisty. Konečně k poslední námitce týkající se předvolání k přestupku uvedl, že se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, který uvedl, že stěžovateli muselo být zřejmé, že předvolání, byť nesprávně označeno, bylo určeno jemu a nedošlo k porušení jeho práv. Doplnil, že z postupu stěžovatele je patrná snaha bojkotovat řízení a vyhnout se postihu.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvodem, který stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatel je zastoupen advokátem.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti je jeho primárním úkolem posoudit, zda předchozí řízení naplňuje důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s.

Vzhledem k tomu, že stěžovatel za tento důvod označil důvody vymezené pod písm. b) a d) § 103 odst. 1 s. ř. s., je třeba se nejprve vyjádřit k dopadu významu těchto důvodů.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Z obsahu spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že dne 4. 6. 2003 byl ve 4.35 hod. zajištěn Policií ČR Pohotovostním pořádkovým odborem řidič R. Z. (stěžovatel). Důvodem zajištění byla skutečnost, že řídil osobní vozidlo Škoda Felicia, SPZ X, v B. po ulici M. směrem od K. h. k ulici M. rychlostí asi 60 km/hod., a v prostoru pravotočivé zatáčky, vlivem nepřizpůsobené rychlosti a nevěnování se řízení, nezvládl řízení vozidla a havaroval do sloupku dopravního označení, přičemž jevil známky značné opilosti, při řeči špatně artikuloval, při chůzi byl nejistý, potácel se, z dechu byl cítit alkohol. Byla proto provedena orientační dechová zkouška (přístrojem Lion) s pozitivním výsledkem 2,37 promile. Totožnost stěžovatele byla prokázána osobními doklady, které měl stěžovatel u sebe.

Stěžovatel byl následně předán hlídce Policie České republiky, dopravní inspektorát, která s ním sepsala protokol o podání vysvětlení, ze kterého vyplynulo, že stěžovatel byl poučen podle ustanovení § 12 odst. zákona č. 283/91 Sb. a vyzván, aby podal vysvětlení týkající se dopravní nehody. Z vysvětlení přitom vyplývá, že označeného dne asi ve 3.45 hod. řídil stěžovatel osobní vozidlo Š-Felicia SPZ X v B. po ulici M. směrem od K. h. k ulici

M., přičemž se nevěnoval řízení a havaroval. Stejně tak vyplynulo, že vozidlo bylo v řádném technickém stavu. Při řízení vozidla se stěžovatel dle svého vyjádření cítil dobře, žádné léky, alkohol ani jiné návykové látky před ani během jízdy nepožil. Lékařskému vyšetření a odběru krve a moči na alkohol se odmítl podrobit, jakož i odmítl podepsat poučení. Stejně tak odmítl podepsat provedenou orientační dechovou zkoušku. Uvedl, že orientační dechová zkouška byla u něho pozitivní z důvodu, že před jízdou jedl švestkový kompot. Uzavřel, že svého zavinění na této dopravní nehodě je si vědom. Pod protokolem je uvedeno, že stěžovatel protokol přečetl, souhlasí s ním a nežádá oprav ani doplnění. Pod protokol se stěžovatel a zasahující policisté - nrap. Ch., nrap. A. - vlastnoručně podepsali.

Ze správního spisu dále vyplývá, že dne 16. 6. 2003 zaslala Policie ČR správnímu orgánu I. stupně oznámení přestupku. Označený správní orgán nařídil ústní projednání přestupku na den 21. 7. 2003 a stěžovatele k němu řádně předvolal; v předvolání je uvedeno který den, kterou hodinu a do jaké místnosti se má stěžovatel dostavit, a to za účelem projednání závažného přestupku (§ 22 odst. 1 písm. c) a f) a § 30 odst. 1 písm. i) zákona o přestupcích) ze dne 4. 6. 2003. z jehož spáchání je podezřelý. V předvolání je označen pracovník Magistrátu města Brna, odboru dopravy, který projednání přestupku vyřizuje i spisová značka věci (OD-41266-Př/MI-03); zásilka se však správnímu orgánu prvního stupně vrátila jako nevyžádána. Správní orgán proto předvolal stěžovatele k ústnímu projednání přestupku na den 8. 9. 2003, stěžovatel předvolání převzal dne 14. 8. 2003, avšak z důvodu nemoci se z něj omluvil. Předvolání obsahovalo identické údaje jako první předvolání k jednání.

Správní orgán proto nařídil další jednání, a to na 20. 10. 2003. V předvolání byly uvedeny obdobné údaje jako v předchozích předvoláních až na označení adresáta; správní orgán na namísto jména stěžovatele předvolánku nadepsal jménem: O. S., nar. X. Předvolánka byla zaslána na adresu R. Z., B., S. 8b, a toto předvolání stěžovatel osobně převzal 6. 10. 2003.

Dne 20. 10. 2003 správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí č. j. OD-41266-PŘ/MI-02, ve kterém bylo vysloveno, že stěžovatel je vinen, že dne 04. 06. 2003 v 03:45 hod. řídil osobní motorové vozidlo, tov. zn. Š Felicia, r. z. X v B. na ulici M. ve směru k ulici M. a při projíždění pravotočivé zatáčky vlivem nepozornosti (ladil rádio) a nepřiměřené rychlosti nezvládl řízení vozidla, vjel do protisměru, kde narazil do dopravního značení, čímž porušil ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) a j) a § 18 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, *tedy porušením zákona o provozu na pozemních komunikacích způsobil dopravní nehodu, kterou byl dle citovaného zákona povinen neprodleně ohlásit policistovi a při výkonu činnosti, při níž by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí anebo poškodit majetek, se odmítl 1. podrobit dechové zkoušce, 2. podrobit lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem v případě, že dechová zkouška byla pozitivní, ač měl povinnost takové zkoušce nebo vyšetření se na základě zákona o provozu na pozemních komunikacích podrobit a toto nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví, čímž se dopustil přestupku dle ustanovení § 22 odst. 1 písm. c) a přestupku dle ustanovení § 30 odst. 1 písm. i) zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), a proto mu byla podle ustanovení § 30 odst. 2, v souladu s ustanovením § 11 odst. 1 a 2, § 12 odst. 1, 2 citovaného zákona uložena pokuta v částce 15 000 Kč, zákaz činnosti řízení všech motorových vozidel na dobu 20 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, jakož i povinnost uhradit státu náklady řízení v částce 500 Kč. Při šetření nehody vzniklo podezření, že řídil vozidlo po předchozím požití alkoholických nápojů. Podrobil se orientační*

dechové zkoušce s pozitivním výsledkem, odmítl se však podrobit lékařskému vyšetření spojenému s odběrem krve.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání, ve kterém brojil proti skutkovým závěrům, mj. uvedl, že vozidlo neřídil, nehodu nespáchal, a není mu známo na základě jakých důkazů správní orgán dospěl k závěru, že dopravní nehodu spáchal. Výčet podkladů uvedený v odůvodnění rozhodnutí nemůže být důkazem, zjištění nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Protokol o jeho podání policisté sepsali podle svých představ, a proto jej odmítl podepsat. Dále namítal, že ústní jednání bylo uskutečněno bez jeho přítomnosti a rozhodováno bylo v rozporu s § 74 zákona o přestupcích.

O odvolání stěžovatele bylo rozhodnuto rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 01. 2004, č. j. JMK/34365/2003 OD Ko. Tímto rozhodnutím bylo označené rozhodnutí změněno tak, že se vypouštějí slova „1. podrobit dechové zkoušce, 2.“ (8. řádek na druhé straně rozhodnutí) a za slova „ 30 odst. 1 písm. i)“ vkládají slova „bod 2“ (13. řádek na druhé straně rozhodnutí), v ostatním zůstalo rozhodnutí nezměněno.

Proti rozhodnutí žalovaného správního orgánu podal stěžovatel žalobu, která byla zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 24. 8. 2005, č. j. 57 Ca 23/2004 - 45, která je nyní předmětem přezkumu před Nejvyšším správním soudem ke stěžovatelem podané kasační stížnosti.

Námítky stěžovatele z kasační stížnosti lze pro přehlednost seřadit do tří hlavních skupin. V první brojí proti věcné a funkční příslušnosti správních orgánů, ve druhé skupině námitek brojí proti procesním vadám při předvolání k jednání o přestupku a konečně ve třetí skupině vznáší námítky proti způsobu dokazování před správními orgány i před soudem, a zpochybňuje učiněná skutková zjištění.

K první skupině námitek Nejvyšší správní soud uvádí, že neshledal, že by krajský soud nevyslovil dostatečně jasně, komplexně a srozumitelně svůj právní názor stran údajné věcné nepříslušnosti správního orgánu a následné nicotnosti správního aktu, jak tvrdil stěžovatel v kasační stížnosti, neb jak vyplývá z podrobného odůvodnění rozsudku, krajský soud se těmito námitkami zevrubně zabýval a uvedl, že se ztotožňuje se stanoviskem žalovaného, který se s touto námitkou stěžovatele vypořádal na str. 5 a 6 svého rozhodnutí, a dále i ve svém písemném vyjádření ze dne 29. 6. 2004, a má tedy za to, že rozhodovaly věcně příslušné orgány, a to v souladu s platnou právní úpravou. S těmito závěry souhlasí i Nejvyšší správní soud, přičemž nelze přisvědčit stěžovateli v názoru, že skutečnost, že soud opřel svůj názor o tvrzení uvedená ve vyjádřeních žalovaného, by způsobovala nezákonnost takového postupu. Sluší se uvést, že i Nejvyšší správní soud často odkazuje na závěry již v řízení učiněné, ať již krajským soudem či žalovaným, neb i v souladu se zásadou hospodárnosti a ekonomie řízení není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně „opakovat“ již správně vyřčené, ale přezkoumat dříve učiněné závěry, přičemž pokud u přezkumného orgánu panuje shoda na učiněných závěrech, není důvodu, proč by na ně nemohlo být odkázáno. Názory vyslovené žalovaným dopadají i podle Nejvyššího správního soudu zcela na posuzovanou situaci a není proto důvod, proč by je krajský soud nemohl použít, či na ně odkázat. Obdobně nemohl Nejvyšší správní soud přisvědčit stěžovateli v námitce týkající se údajné funkční nepříslušnosti. Plně se v této otázce ztotožňuje jak se stanoviskem žalovaného, tak s akceptačním stanoviskem krajského soudu, že v projednávaném případě nebylo předepsáno projednání přestupku

komisí. Nejvyšší správní soud shledává i tyto závěry krajského soudu v souladu se zákonnou úpravou.

Ke druhé skupině námitek Nejvyšší správní soud uvádí, že zde Krajský soud v Brně pochybil, a to způsobem, který mohl mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. Stěžovatel namítá, že správní orgán I. stupně při jeho předvolání k projednání přestupku porušil § 74 zákona o přestupcích. Z obsahu spisu vyplývá, že poté, co se stěžovatel omluvil z účasti na ústním projednání přestupku nařízeného na den 8. 9. 2003, správní orgán nařídil další jednání, a to na 20. 10. 2003. Toto předvolání bylo zasláno na adresu R. Z., B., S. 8b, a stěžovatel je osobně převzal 6. 10. 2003. V předvolání však byl jako adresát označen: O. Š., nar. X. Stěžovatel se k tomuto jednání nedostavil, což v následných podáních (odvolání, žaloba, kasační stížnost), shodně odůvodňuje tím, že z označení na předvolání dovedl, že se jej netýká, a proto na ně nijak nereagoval.

Ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích uvádí: *O přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.*

Z této úpravy jednoznačně vyplývá, že zákon koncipuje řízení o přestupku v prvním stupni jako řízení s ústním jednáním za přítomnosti obviněného z přestupku. Z věty druhé citovaného zákonného ustanovení vyplývá, že k tomuto jednání musí být obviněný řádně předvolán. Takovým řádným předvoláním je třeba mj. rozumět úkon, o jehož obsahu nejsou žádné pochybnosti. Předvolání, které bylo doručeno stěžovateli bylo však v záhlaví určeno jiné osobě (O. Š., nar. X). Tak je zřejmé, že za situace, kdy byla zásilka adresována stěžovateli, došlo k pochybení buď v tom, že daná zásilka měla být adresována O. Š. (zásilka byla vložena do nesprávné obálky), nebo v tom, že zásilka byla adresována správně stěžovateli, ale v záhlaví předvolání mělo v takovém případě být uvedeno jméno a datum narození stěžovatele (do správné obálky byla vložena nesprávná zásilka). I když lze jistě přisvědčit tomu, že z některých dalších identifikačních znaků obsažených v předmětném předvolání bylo možné dovést, že se jednalo o přestupkovou věc stěžovatele, je stejně tak možno konstatovat, že tyto znaky (označení přestupku jako přestupku dopravního dle ust. § 22 odst. 1 písm. c/, § 30 odst. 1 písm. i/ zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ze dne 4. 6. 2003) mohly případně odpovídat i jiné přestupkové věci. Stěžovatel poukazuje i na č. j. (číslo jednací), uvedené na předmětném předvolání, a uvádí, že šlo o jinou věc. Nejvyšší správní soud k tomu poznamenává, že je sice pravda, že dané č. j., resp. „naše značka“ je totožná se spisovou značkou uvedenou na předchozím předvolání, doručeném stěžovateli, není již však zcela shodná s „č. j.“, jímž je označeno rozhodnutí správního orgánu o přestupku stěžovatele. Ostatně podle názoru Nejvyššího správního soudu nelze po účastníku, který je předvoláván k ústnímu jednání o přestupku, spravedlivě požadovat, aby v situaci, kdy je mu doručeno předvolání, v jehož záhlaví na místě pro označení osoby, již je předvolání určeno, je uvedena jiná osoba, tento účastník aktivně zjišťoval, komu je vlastně zásilka určena a zda se správní orgán nedopustil pochybení při jejím doručování.

Vzhledem k tomu, že ústním projednáním přestupku před správním orgánem I. stupně za účasti řádně předvolaného účastníka, je právní úpravou nepochybně sledována a také garantována právní jistota spolehlivého zjištění skutkového stavu věci a prokázání viny či nevin, jakož i právo na spravedlivý proces, nelze souhlasit s žalovaným správním orgánem, a stejně tak ani s krajským soudem, že se v dané otázce jednalo o procesní

pochybení, které nemělo, či nemohlo mít vliv, na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. K tomu srov. náleží Ústavního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02, č. 38: *Pochybnosti stran řádného předvolání obviněného z přestupku nutně musí vést k závěru, že řádně předvolán nebyl. I v oblasti správního trestání platí princip presumpce nevinny a z něho vyplývající zásada rozhodování v pochybnostech ve prospěch obviněného. Vedle toho pochybnosti o tom, zda byl obviněný k ústnímu projednání přestupku řádně předvolán, tj. zda měl možnost vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, k důkazům o nich, a možnost navrhnout důkazy na svou obhajobu, postihují ve svém důsledku i zjištěný skutkový stav věci, který se stal podkladem pro správní rozhodnutí.*

Za této situace je pak nadbytečné zkoumat námitky ze třetí skupiny, které mířily proti dokazování skutkového stavu v řízení před správním orgánem I. stupně, žalovaným i před krajským soudem a týkaly se skutkových zjištění osoby řidiče vozidla a hodnověrnosti jeho výpovědi s ohledem na jeho stav způsobený požitím alkoholu. Jelikož v řízení před správním orgánem I. stupně došlo k procesní vadě popsané a odůvodněné výše, která mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé, nemá smysl přezkoumávat dále proces dokazování a další kroky učiněné správními orgány v prvostupňovém i odvolacím řízení, neboť obě tato řízení jsou stížena zásadním procesním pochybením. Úkony správního orgánu směřující ke zjištění stavu věci a jeho zákonného a přesvědčivého prokázání budou muset být správním orgánem I. stupně opakovány takovým způsobem, aby skutkový stav byl zjištěn procesně bezvadně.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu Krajský soud v Brně pochybil, když nesprávně posoudil vyhodnocení a dodržení podmínek § 74 zákona o přestupcích v předcházejícím řízení.

Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. napadaný rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V tomto řízení bude na krajském soudu, aby v souladu s právním názorem uvedeným v odůvodnění tohoto rozsudku postupoval dle ustanovení § 78 odst. 1 a 3 s. ř. s. a zrušil jak rozhodnutí žalovaného, tak i rozhodnutí správního orgánu I. stupně z důvodu vad řízení. Tímto závazným pokynem Nejvyššího správního soudu je krajský soud v dalším řízení vázán.

Krajský soud v novém rozhodnutí rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. července 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu